

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Anna Kozłowska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 11 kwietnia 2012 r.,

skargi M. G.

o stwierdzenie niezgodności z prawem

prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego

z dnia 29 października 2009 r., wydanego w sprawie z powództwa M. G.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Z.

o usunięcie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym

- 1. odrzuca skargę,**
- 2. zasądza od M. G. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.**

Uzasadnienie

Na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego oddającego powództwo o usunięcie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym, Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 29 października 2009 r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w celu uzgodnienia stanu prawnego ujawnionego w działach czwartych dwóch ksiąg wieczystych wymienionych w sentencji wyroku, z rzeczywistym stanem prawnym, nakazał Sądowi Rejonowemu wykreślenie ujawnionych tam hipotek przymusowych zwykłych w kwotach po 304.927,35 zł z odsetkami ustawowymi, wpisanych na rzecz Skarbu Państwa – Urzędu Skarbowego w Z.

Od wyroku Sądu Okręgowego skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem wniósł powód wskazując, że wyrok zaskarża w tym trybie „w części określającej moment wykreślenia hipotek”. W ocenie skarżącego wyrok jest niezgodny z art. 24 ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1-3 ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (t.j. Dz. U. z 1993 r. Nr 108, poz. 496 ze zm.) i art.21b, c ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym (t.j. Dz. U. z 1989 r., poz. 147 wraz z nowelą z dnia 28 grudnia 1989 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania – Dz. U. z 1989 r. Nr 74, poz. 443) oraz art. 11a ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku obrotowym (t.j. Dz. U. z 1983 r. Nr 43, poz.191) w związku z art. 10 ust.1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 124, poz.1361 ze zm.). Niewłaściwa wykładnia tych przepisów doprowadziła do orzeczenia o obowiązku wykreślenia hipotek z dniem wydania orzeczenia zamiast, zgodnie z żądaniem pozwu i apelacji, z mocą wsteczną, z dniem 28 października 1992 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c. można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Takie brzmienie przepisu nie pozostawia wątpliwości, że

w tym trybie strona może kwestionować tylko wyrok istniejący, który nadto jest źródłem doznanej przez nią szkody. Z treści skargi wynika tymczasem, że wyrok Sądu Okręgowego uzgadniający treść księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, przez nakazanie wykreślenia hipotek, co do zasady, zaspokaja interes powoda, źródła zaś szkody skarżący dopatruje się w nieuwzględnieniu w tym wyroku, wyrażonego, jak twierdzi, również w apelacji, żądania uzgodnienia treści księgi (przez co skarżący rozumie wykreślenie wpisów), z dniem 28 października 1992 r. Nieuwzględnienie przeto apelacji powoda we wskazanej części powinno było znaleźć wyraz w treści wyroku, przez orzeczenie o oddaleniu w tej części apelacji. Brak takiego rozstrzygnięcia oznacza brak wyroku czyli brak substratu zaskarżenia.

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem orzeczenia, które nie istnieje, jest niedopuszczalna i jako taka, zgodnie z treścią art. 424⁸ §1 k.p.c., podlegała odrzuceniu.

Z tej zatem przyczyny, Sąd Najwyższy na podstawie powołanego przepisu, orzekł jak w postanowieniu. O kosztach postępowania przed Sądem Najwyższym należnych Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa wykonującej zastępstwo procesowe pozwanego Skarbu Państwa orzeczono na podstawie § 13 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów niepłatnej pomocy prawnej udzielonej z urzędu – Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).